

31.1.2025

SFS-ISO-42010 Ohjelmistot, järjestelmät ja organisaatio. Arkkitehtuurin kuvaaminen

1 Linkki viitekehykseen

<https://www.sfs.fi> , hakusana 42010

2 Käyttöoikeustieto

Standardin sisältöön liittyvät immateriaalioikeudet omistavat standardia kehittävät ja ylläpitävät organisaatiot ISO, IEC, ja IEEE. Nämä organisaatiot tekevät yhteistyötä standardien kehittämisessä ja ovat vastuussa niiden sisällön ja oikeuksien hallinnasta.

Suomenkielisen version, SFS-ISO 42010 osalta SFS ry hallinnoi sen käännöstä ja sen levittämistä Suomessa.

ISO/IEC/IEEE 42010 -standardin käyttö ja levitys tapahtuu lisenssien kautta. Käyttäjien tulee ostaa virallinen kopio standardista SFS ry:n kautta saadakseen luvan käyttää sitä.

Oikeus käyttää standardin sisältöä, kuten sen määritelmiä, kuvauksia ja viitekehyksiä, edellyttää voimassa olevaa lisenssiä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että standardin tekstiä ei voi suoraan kopioida tai jakaa ilman lisenssiä.

Kaikki standardiin liittyvä sisältö, mukaan lukien sen rakenne, määritelmät, kuvat ja esimerkit, on suojattu tekijänoikeudella. Näiden käyttö ilman lupaa voi johtaa tekijänoikeusrikkomuksiin.

Tekijänoikeus suojaa standardin alkuperäistä sisältöä, mikä tarkoittaa, että käännöksiä, mukautuksia ja johdannaisiteoksia ei voida luoda ilman oikeuksien haltijoiden suostumusta.

Jos organisaatiolla on tarvetta käyttää standardia laajemmin tai haluaa tehdä siitä johdannaisia, pitää olla suoraan yhteydessä standardia hallinnoiviin tahoihin (SFS Ry Suomessa tai ISO/IEEE kansainvälisesti) tarkempien lisenssiehtojen selvittämiseksi.

3 Tyyppi

Standardi

4 Viitekehyksen kuvaus

SFS-ISO 42010 on kansainvälinen standardi, joka koskee järjestelmäarkkitehtuurien kuvaamista ja hallintaa. Se tunnetaan nimellä "SFS-ISO/IEC/IEEE 42010: Systems and software engineering – Architecture description." Standardi määrittelee viitekehyksen, jota käytetään järjestelmäarkkitehtuurien dokumentointiin ja esittämiseen eri sidosryhmille.

31.1.2025

SFS-ISO 42010 standardissa keskeisiä käsitteitä ovat:

- **Arkkitehtuurin kuvaus** (Architecture Description): Tämä on dokumentti tai joukko dokumentteja, joissa esitetään järjestelmän arkkitehtuuri. Kuvaus sisältää arkkitehtuurin näkökulmat ja näkymät.
- **Sidosryhmät** (Stakeholders): Kaikki ne tahot, jotka ovat kiinnostuneita järjestelmän arkkitehtuurista ja sen toiminnasta. Esimerkkejä sidosryhmistä voivat olla kehittäjät, käyttäjät ja omistajat.
- **Näkökulmat** (Viewpoints): Näkökulmat ovat standardissa määriteltyjä tapoja tarkastella arkkitehtuuria. Ne tarjoavat mallin sille, kuinka tietyt arkkitehtuurin näkymät voidaan tuottaa.
- **Näkymät** (Views): Näkymät ovat konkreettisia esityksiä arkkitehtuurista, jotka vastaavat tiettyyn näkökulmaan ja sidosryhmän tarpeisiin. Esimerkiksi tietyn näkökulman mukainen näkymä voisi kuvata järjestelmän loogisen rakenteen.
- **Arkkitehtuurin vaatimukset** (Architecture Requirements): Määritelmät niille vaatimuksille ja rajoitteille, joita järjestelmän arkkitehtuurin on noudatettava.

Standardi pyrkii yhtenäistämään tapaa, jolla arkkitehtuurit kuvataan ja varmistaa, että eri osapuolet ymmärtävät järjestelmän rakenteen ja toimintaperiaatteet samalla tavalla. Se soveltuu erityisesti suurten ja monimutkaisten järjestelmien arkkitehtuurien kuvaamiseen, ja se auttaa eri sidosryhmiä kommunikoimaan ja tekemään päätöksiä arkkitehtuurin suhteen.

5 Ylläpito ja tuki

SFS-ISO 42010 -standardin ylläpidosta vastaavat ISO ja IEC, jotka kehittävät ja päivittävät standardia uusien vaatimusten mukaan. IEEE osallistuu yhteistyöhön yhdessä ISO:n ja IEC:n kanssa, tuoden asiantuntemusta ohjelmisto- ja järjestelmäkehityksestä. Suomessa standardin soveltamisesta vastaa Suomen Standardisoimisliitto SFS ry, joka tarjoaa suomenkielisen version ja tukea käyttäjille. Standardointikomiteat ja työryhmät arvioivat ja päivittävät standardia kansainvälisten asiantuntijoiden voimin. Lisäksi käyttäjäyhteisö, kuten yritykset ja julkishallinnon organisaatiot, antaa palautetta standardin kehittämiseksi.

6 Soveltaminen

SFS-ISO 42010 -standardia voidaan soveltaa kokonaisarkkitehtuurin suunnittelussa ja hallinnassa tuomalla systemaattisuutta ja selkeyttä organisaation eri osien kuvaamiseen ja dokumentointiin.

SFS-ISO 42010 -standardi auttaa kuvaamaan ja hallitsemaan kokonaisarkkitehtuuria tarjoamalla viitekehyksen eri näkökulmien ja näkymien luomiseen. Se tukee sidosryhmien vaatimusten huomioimista, arkkitehtuurin dokumentointia ja viestintää, sekä järjestelmien yhteentoimivuutta ja riskienhallintaa.

31.1.2025

Standardi auttaa hallitsemaan muutoksia ja elinkaarta, varmistaen arkkitehtuurin jatkuvan kehittymisen ja vastaavuuden organisaation tarpeisiin.

7 Muuta huomioitavaa

Suomen SFS on hyvä ensisijainen yhteydenottokanava, kun kyseessä on standardin saatavuus, soveltaminen ja siihen liittyvä koulutus.

8 Linkkejä ja viittauksia tiedonlähteisiin

Linkki <https://sfs.fi/kokonaisarkkitehtuuri/>